

RASY RODZIME – KURY

RODZIME RASY/RODY KUR NIEŚNYCH

Rodzime rasy drobiu charakteryzują się dobrym przystosowaniem do miejscowych warunków środowiskowych, wysoką zdolnością reprodukcyjną, dużą przeżywalnością w trudnych warunkach środowiskowych, a dzięki unikalnemu profilowi genetycznemu są cennym materiałem w badaniach naukowych. Jak wynika z badań Instytutu Zootechniki, rasy drobiu objęte programem ochrony mogą stanowić cenne źródło pozyskiwania produktów drobiowych (jaj i mięsa) w produkcji żywności markowej lub regionalnej. W celu ochrony tych kur przed wyginieciem oraz utrwalenia i zachowania w każdej rasie/rodzie wyróżniających je cech produkcyjnych, funkcjonalnych i fenotypowych objęto je krajowym programem ochrony zasobów genetycznych. Program obejmuje niżej wymienione rasy/rody:

Zielononóżka kuropatwiana (rody Zk i Z-11) – kury tej rasy, uznanej już w XIX w., są znakomicie przystosowane do warunków ekstensywnego chowu na wolnych wybiegach, odporne na choroby, a w porównaniu do pozostałych ras znoszą jaja o nieznacznie niższej zawartości cholesterolu w żółtku. Kogutki odchowywane do 14. tygodnia życia na zielonych wybiegach, mimo stosunkowo niskiej masy ciała (1200 g), charakteryzuje smakowite mięso o niskim otłuszczeniu.

Żółtonóżka kuropatwiana (Ż-33) uzyskana w wyniku skrzyżowania kur rasy Zielononóżka kuropatwiana z kogutami New Hampshire charakteryzuje się żółtą barwą skoków i skóry oraz większą nieśnością, masą jaja i masą ciała w porównaniu do Z11.

Rasa kur **Polbar (Pb)** wytworzona w Polsce przez prof. Laurę Kaufman jest przydatna do chowu przyzagrodowego oraz do chowu amatorskiego. Wyróżnia się płciowocnością piskląt oraz pięknym, puszystym upierzeniem, o perłowym, niebieskim odcieniu.

Utrzymywane w Polsce od początku lat trzydziestych ubiegłego wieku, ogólnoużytkowe kury rasy **Rhode Island Red (R-11)** zwane **Karmazynami**, są szczególnie przydatne do chowu przyzagrodowego, na zielonych wybiegach.

Dzięki genetycznie uwarunkowanej stosunkowo znacznej odporności na chorobę Mareka wyróżniają się dobrą zdrowotnością w chowie przyzagrodowym. Kogutki, odchowywane w kurniku z dostępem do zielonych wybiegów, osiągają w 12.-13. tyg. życia

od 1300 do 1800 g masy ciała, odznaczając się przy tym dobrą wydajnością rzeźną, natomiast kury po rocznym użytkowaniu nieśnym znakomicie nadają się na tzw. kurę rosółową.

Sprowadzone do Polski w latach siedemdziesiątych XX wieku rody **Rhode Island Red (K-22)** i **Rhode Island White (A-33)** różnią się pochodzeniem od rodu **R11**. Krzyżowane z innymi rasami dają potomstwo-mieszańce, o produktywności przewyższającej wartość użytkową stad rodzicielskich. Kury i koguty rasy **Sussex (S-66)** ze względu na gronostajowe upierzenie oraz ładną, zgrabną sylwetkę są poszukiwane przez hodowców amatorów oraz właścicieli małych gospodarstw rolnych.

Sprowadzone do Polski w latach 40-tych minionego wieku kury rasy

Leghorn (ród **G-99** i **H-22**) w wyniku prowadzonej przez 35 pokoleń selekcji mają genetycznie uwarunkowane jednolite, białe upierzenie, dużą średnią masę jaja, są przydatne zarówno do intensywnego, jak i ekstensywnego chowu, charakteryzuje je dobre wykorzystanie paszy oraz wysoka zdrowotność.

Autorzy opracowania: dr inż. Jolanta Calik,
dr hab. Józefa Krawczyk, prof. IZ

Zdjęcia: dr inż. Jolanta Calik, dr hab. Józefa Krawczyk, prof. IZ

KOORDYNATOR DS. OCHRONY ZASOBÓW GENETYCZNYCH KUR

dr inż. Jolanta Calik

Dział Ochrony Zasobów Genetycznych Zwierząt

Instytut Zootechniki PIB

32-083 Balice, ul. Krakowska 1

telefon: 666 081 196

e-mail: jolanta.calik@izoo.krakow.pl

www.bioroznorodnosc.izoo.krakow.pl/drob